

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 116:

Forslag til folketingsbeslutning om frit lægevalg uafhængigt af afstanden mellem patienters bopæl og lægens praksis.

Af Kamal Qureshi (SF) og Aage Frandsen (SF).
(Fremsat 29/1 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er helt bekendt med, at vi nu tager hul på at behandle et nyt dagsordenspunkt, men jeg sad alligevel og blev sådan lidt fristet af, om vi i regeringen ikke skulle overveje at engagere os med fru Line Barfod til at føre DUT-forhandlingerne med landets amter. Det tror jeg der kunne være penge tjent på, sådan kan jeg høre det.

Nå, men nu handler det altså om et andet beslutningsforslag, nemlig et forslag til folketingsbeslutning om frit lægevalg uafhængigt af afstanden mellem patientens bopæl og lægens praksis. Det er jo et beslutningsforslag, hvis overskrift og intention jeg kun kan erklære mig et hundrede procent enig i.

Nu skal jeg måske allerede her komme med en indskudt sætning, for at vi ikke får en tilsvarende misforståelse som ved behandlingen af det sidste forslag, nemlig at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Men jeg er hundrede procent enig i overskrift og intention: frit lægevalg uafhængigt af afstanden mellem patientens bolig og lægens praksis. Det er en glimrende målsætning, og den er jeg enig i.

Da regeringen kom til i efteråret 2001, var det som bekendt bl.a. med et mål om at sikre borgerne et frit valg på alle velfærdsområder. Jeg som ny indenrigs- og sundhedsminister gik bl.a. efter at give borgerne et helt frit valg af egen læge. Det gør jeg stadig. Når regeringen så alligevel ikke kan stemme for beslutningsforslaget her i dag, skylder jeg selvfølgelig en forklaring, og den kommer her.

Som det er forslagsstillerne bekendt, bestemmer sygesikringsloven, at de nærmere vilkår for ydelser i praksissektoren hos bl.a. de praktiserende læger fastsættes i overenskomster mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og de faglige organisationer.

Indtil for et lille års tid siden fremgik det af overenskomsten for de praktiserende læger, at patienterne skulle vælge en læge inden for en afstand på 10 km, i Københavnsområdet 5 km fra deres bopæl. Denne kilometergrænse var fastsat ud fra flere hensyn, bl.a. amternes mulighed for at planlægge den geografiske fordeling af lægepraksis, men også ud fra et argument om, at borgerne skulle være sikret en mulighed for at kunne få en læge tæt på deres bopæl også i de tyndt-befolkede områder.

Den tidligere regering, som jo ikke på samme måde som den nuværende regering var stærkt optaget af at sætte mennesket før systemerne, havde altså ikke på sit program at skaffe borgerne frit valg. Det havde man ikke generelt nogen store ambitioner om, og det havde man heller ikke, når spørgsmålet handler om valg af egen læge.

Det var under den tidligere sundhedsminister, at Sygesikringens Forhandlingsudvalg indhentede de centrale ønsker til de kommende overenskomstforhandlinger med de praktiserende læger. Det tidsforløb gjorde selvfølgelig, at jeg, da jeg kom til, måtte vurdere, hvilke strenge jeg så skulle spille på for at få kilometergrænserne afskaffet.

Min tiltræden som minister faldt sammen med selve opstarten på overenskomstforhandlingerne mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation, og her gjorde jeg det fra starten helt klart over for overenskomstens parter, hvilke ønsker den nye regering havde i forhold til overenskomsten, for så vidt angik lægevalg og kilometergrænser. Det var vores meget klare signal til parterne, at vi ville have kilometergrænserne ophævet, så vi fik et reelt frit valg af læge.

Vores ønske førte faktisk til et langt friere lægevalg. Den 1. april 2003 trådte den nye overenskomst mellem lægerne og sygesikringen i kraft. Med den er der indført frit lægevalg med den moderation, med den begrænsning, at en læge kan sige nej til en patient, der bor længere væk end 15 km væk fra hans praksis, i Københavnsområdet 5 km.

Jeg tror, at enhver ved, at jeg gerne havde set, at denne mulighed for lægen til at sige nej til patienter, der bor langt væk, ikke var kommet ind i overenskomsten. På den anden side er det da et fremskridt, endda et stort fremskridt, at der ikke længere er en fast kilometergrænse for borgernes valg af læge. Før den ny overenskomst trådte i kraft, dengang der var en 10-kilometers-